

1. daļa – Zināšanas un teksta izpratne

Atbildes

Jautājuma/uzdevuma numurs	Pareizās atbildes burts
1.	C
2.	A
3.	D
4.	B
5.	D
6.	A
7.	C
8.	B
9.	A
10.	D
11.	B
12.	C
13.	B
14.	A
15.	B
16.	C
17.	A
18.	D
19.	B
20.	C

2. daļa. Tekstu analīze

Vērtēšanas kritēriji (40 punkti; iegūtajai punktu summai tiek piemērots koeficients, maksimālais punktu skaits 60 punkti)

1. Zināšanas un izpratne

Vērtēšanas kritērijs	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
1.1. Temata izpratne un tekstu salīdzināšana**	1 punkts Temats nav raksturots vai raksturots virspusīgi. Teksts ir stereotipisks, šablonisks. Teksti analizēti atsevišķi, tie nav salīdzināti.	2 punkti Temats ir sašaurināts vai paplašināts. Kādā no teksta daļām ietverta autora personiskā pieredze. Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās vai atšķirīgās tekstu pazīmes.	3 punkti Temats ir pietiekami raksturots teksta saturā. Tekstā izpaužas autora personiskā pieredze. Teksti ir salīdzināti, raksturotas gan kopīgās, gan atšķirīgās tekstu pazīmes.	4 punkti Temats ir pietiekami raksturots un saistīts ar kādu sabiedrībā būtisku problēmu. Tekstā pārliecinoši izpaužas autora individualitāte un/vai radošums. Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās un atšķirīgās tekstu pazīmes, piedāvājot sasaisti ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem.
1.2. Kultūras fakti/zīmes/simboli, to kontekstuālā nozīme**	1 punkts Daļa no tekstā lietotajiem kultūras faktiem/zīmēm/simboliem ir nosaukta.	2 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir nosaukti, ir vispārīgi iezīmēta to saikne ar kultūrvēsturisku kontekstu.	3 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar kultūrvēsturisku kontekstu.	4 punkti Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/zīmes/simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar kultūrvēsturisku kontekstu, piedāvāts salīdzinājums ar citiem kultūras faktiem/zīmēm/simboliem.
1.3. Žanrs un tekstu kompozīcija**	1 punkts Žanrs ir nosaukts, bet nav raksturots, kompozīcijas elementi nav aplūkoti.	2 punkti Žanrs ir nosaukts un vispārīgi raksturots, pieminēti atsevišķi kompozīcijas elementi.	3 punkti Žanrs ir nosaukts un minētas raksturīgas pazīmes, tekstu kompozīcija ir izprasta, analizēta.	4 punkti Žanrs ir nosaukts un precīzi raksturots, tekstu kompozīcija ir izprasta, izanalizēta un izvērtēta.
1.4. Autora valodas stils**	1 punkts Ir nosaukti vispārīgi izteiksmes līdzekļi, kas neraksturo autora valodas stilu.	2 punkti Ir nosaukti un vispārīgi, stereotipiski raksturoti izteiksmes līdzekļi.	3 punkti Raksturoti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.	4 punkti Prasmīgi raksturoti un vērtēti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.

2. Argumentēšana

2.1. Argumentu pierādīšana**	<p>1 punkts</p> <p>Argumenti pierādīti ar vienusējiem spriedumiem, kas pamatā balstīti uz savu pieredzi, nevis precīziem faktiem.</p> <p>Jomas termini tekstā nav izmantoti iederīgi.</p>	<p>2 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar vairākiem pierādījumiem, izmantojot gan vispārīgus, nekonkrētus, arī neprecīzus faktus, gan savu pieredzi.</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti nepārliecinoši, trūkst precizitātes.</p>	<p>3 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot precīzus faktus, kas pēc nepieciešamības papildināti arī ar savu pieredzi.</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti precīzi.</p>	<p>4 punkti</p> <p>Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot mērķtiecīgi izvēlētos faktus, tos vispārinot un pēc nepieciešamības papildinot ar savu pieredzi.</p> <p>Jomas termini tekstā izmantoti iederīgi un pārliecinoši.</p>
-------------------------------------	--	---	---	--

3. Tekstveide

3.1. Teksta struktūra un apjoms	<p>1 punkts</p> <p>Teksta struktūra nav ievērota; daļījums rindkopās neprecīzs un nepārdomāts;</p> <p>un/vai</p> <p>teksta apjoms ir 201–300 vārdi, tad kritērijos Vārdu krājums un stils, gramatikas, ortogrāfijas un interpunkcijas normas kļūdu skaitu reizina ar 2.</p>	<p>2 punkti</p> <p>Teksta struktūra ievērota daļēji; daļījums rindkopās ir nepilnīgs – kāda rindkopa ir pārāk īsa vai pārāk izvērsta; trūkst tematiskas pārejas;</p> <p>un/vai</p> <p>teksts daļēji atbilst prasītajam apjomam (301–400 vārdu).</p>	<p>3 punkti</p> <p>Teksta struktūra ir loģiska un skaidri uztverama, teksta daļas ir daļēji tematiski saistītas; ir ievērots daļījums rindkopās;</p> <p>un/vai</p> <p>teksta apjoms ir 401–499 vārdi.</p>	<p>4 punkti</p> <p>Teksta struktūra ir loģiska un mērķtiecīga, teksta daļas ir tematiski saistītas; ir ievērots daļījums rindkopās un prasītais teksta apjoms – 500–600 vārdu.</p> <p>Pārsniegts apjoms neietekmē vērtējumu.</p>
--	---	--	--	---

4. Valodas kvalitāte

4.1. Vārdu krājums un stils*** *11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts Vārdu krājums ir vienveidīgs, neprecīzs, apgrūtina teksta uztveri, nav ievērots vienots valodas stils. 7–10* kļūdas.	2 punkti Vārdu krājums ir pietiekams, ir vērojamas atsevišķas vārdu izvēles un stila neprecizitātes, bet neapgrūtina teksta uztveri. 4–6 kļūdas.	3 punkti Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, ir ievērots vienots stils; izteiksmes līdzekļi pārsvarā ir mērķtiecīgi izvēlēti, stilistiski iederīgi. 1–3 kļūdas.	4 punkti Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, pārdomāts, daudzveidīgs, izteiksmes līdzekļi ir mērķtiecīgi, iederīgi un iedarbīgi (<i>individuālā valodas stila pazīmes</i>). Nav kļūdu.
4.2. Gramatikas normas*** *11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 7–10* kļūdas.	2 punkti 4–6 kļūdas.	3 punkti 1–3 kļūdas.	4 punkti Ievēroti vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas, daļu attieksmju nosacījumi. Nav kļūdu.
4.3. Ortogrāfijas normas*** *11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 7–10* kļūdas.	2 punkti 4–6 kļūdas.	3 punkti 1–3 kļūdas.	4 punkti Nav kļūdu.
4.4. Interpunkcijas normas *11 un vairāk kļūdu – 0 punktu	1 punkts 7–10* kļūdas	2 punkti 4–6 kļūdas.	3 punkti 1–3 kļūdas.	4 punkti Nav kļūdu.

Atbildi nevērtē, ja

- uzdevums nav izpildīts (analizēts tikai viens teksts; ir pārstāstīts teksta(-u) saturs; nav ievēroti tekstveides principi; teksta apjoms līdz 200 vārdiem);
- darbs nav salasāms;
- darbā vērojamas plaģiāta pazīmes;
- darbā ir lasāmi cilvēka cieņu aizskaroši izteikumi.

* 11 vai vairāk kļūdu.

**0 punktu, ja konkrētais kritērijs nav novērtējams.

*** Vārdu krājuma un stila, gramatikas un ortogrāfijas kļūdu veidi.

Vārdu krājuma kļūdu veidi***	Gramatikas kļūdu veidi***	Ortogrāfijas kļūdu veidi***
<p>Vārda nozīmes neizpratne/neatbilstošas nozīmes vārds.</p> <p>Neatbilstošs tās pašas vārdšķiras vārds.</p> <p>Kalkēts vārds.</p> <p>Vārds svešvalodā.</p> <p>Liekvārdība, vienas saknes vārdu pārmērīgs atkārtojums.</p> <p>Valodas stilam neatbilstošs vārds.</p> <p>Neloģiski izteikumi, saturiski neloģisks teikums.</p>	<p>Neprecīzi piedēkļi/priedēkļi.</p> <p>Salīdzinājuma formu nepareizs lietojums.</p> <p>Nenoteiktās/noteiktās galotnes nepareizs lietojums.</p> <p>Neprecīzs locījums/skaitlis/dzimte.</p> <p>Darbības vārda formu neprecīzs lietojums.</p> <p>Vārdu formveidošanas kļūdas.</p> <p>Kļūdas prievārdu, saiķļu lietošanā (ka/kad; jeb).</p> <p>Nepamatota personas un laiku maiņa.</p> <p>Nepamatoti izlaists vārds teikumā.</p> <p>Nepamatoti atdalīti un nepareizi novietoti palīgteikumi, kļūdas sintaktisko saistījumu izveidē.</p> <p>Nepilnīgi, nepabeigti teikumi, neloģiska vārdu secība teikumā.</p>	<p>Nav ievērota latviešu valodas vārdu pareizrakstība (īso un garo patskaņu, divskaņu pareizrakstība vārdos un vārdformās, pareizs līdzskaņu lietojums vārdu saknē, galotnē un vārdformās, piedēkļu un piedēkļu lietojums vārdos un vārdformās, diakritiskās zīmes trūkums).</p> <p>Nav ievēroti literārās valodas vēsturisko miju nosacījumi.</p> <p>Kopā/šķirti rakstāmi vārdi.</p> <p>Lielo sākumburtu lietošana saliktajos nosaukumos, īpašvārdu rakstība.</p> <p>Svešvārdu pareizrakstība, cittautu īpašvārdu atveide.</p> <p>Vārdu saīsināšana.</p> <p>Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā.</p> <p>Neuzmanības kļūdas (izlaisti/lieki/pārstatīti burti, trūkst galotnes utt.).</p> <p>Latviešu valodas alfabētam neatbilstošu burtu lietojums.</p>

Pielikums 2.daļas *Tekstu analīze* vērtēšanas kritērijiem
 “Kļūdu tipu raksturojums”.

Vārdu krājums

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2-1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Vārdu krājums ir funkcionāli un semantiski precīzs, pārdomāts, daudzveidīgs (<i>individuālā valodas stila pazīmes</i>). Nav kļūdu.	Vārda nozīmes neizpratne/ neatbilstošas nozīmes vārds.	Iesim redzēt izrādi. Es mīlu lasīt. Es personīgi . Mīlestība ir stiprs vārds. Paliek mierīgāks prāts. Lugā “Sekss, roks un PSRS” ir parādīts [..] L.Kota gleznoja A.Egliša dzīves gājumu Kaut gan otrais teksts apraksta pirmo [..] Skatoties uz pirmo tekstu, var secināt [..] Izklausās , ka rakstnieks ir noslēpumains.
	Neatbilstošs tās pašas vārdšķiras vārds.	Nobraukšu pie tevis. Viņš ir mans nedraugs . Intervijas gaita parāda viņas pārliecinātību par to [..]
	Kalkēts vārds.	Es varu grāmatu atgriezt rīt. Var saprast, par kādu laiku iet runa. Fragments no Laimas Kotas romāna [..]
	Neatbilstoši lietots svešvārds.	Anetes frustrācija , paliekot vienai [..]
	Vārds svešvalodā.	“The priory”, “Чайка”
	Liekvārdība, vienas saknes vārdu pārmērīgs atkārtojums.	Ar dažādiem avotiem mēs varam iegūt dažāda veida un dažādas kvalitātes informāciju. Autore savā darbā puž savu viedokli [..] Pastāsta, kāpēc notika tas, kas notika [..]

Neatbilstoši lietots sarunvalodas vārds.	Tas ir čilīgi . Abas autores man palīdzēja izveidot kopīgu bildi par to, kas notika [..]
Neloģiski izteikumi, saturiski neloģisks teikums.	Grāmatas paplašina vārdu krājumu. Skatoties izrādi, tu pats vari izdomāt [..] Varoņi sarunājās savā starpā un vientulībā [..] Pirmais teksts tēls Eglītis, grāmatas galvenais varonis, un par šo tēlu arī tika aprakstīts pirmajā cēlienā. Uz romāna motīviem nevar paļauties, jo tajā slēpjas drumstalas ar fikcijām [..]

Gramatikas kļūdas

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2-1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Ievēroti vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas un daļu attiecsmju nosacījumi. 0–2 kļūdas.	Neprecīzi piedēkļi/ priedēkļi.	brīv ums no organizēt, pielietot ilggad īgais konkurss pazvanīt pa telefonu
	Salīdzinājuma formas.	Vairāk kā parasti.
	Noteiktā/nenoteiktā galotne.	Nākam ai nodaļai. Vislabāk ā gadījumā. Dzīvoju liel a mājā.
	Neprecīzs locījums/ skaitlis/ dzimte.	Latviešu, angļu un franču valod as [..] cik darb us uzrakst ījis [..] Nav noz īme . Laiks bija maz. Divus vai vairāk luga s . Jālasa grāmatu . Es dzīvoju Latvij a . Es ar klasesbiedriem apmekl ējām [..] Rakstniece ir profesors un politiķ is [..]

	Teksti ar atšķirīgi ar to galvenajām domām [..]
Darbības vārda formu neprecīzs lietojums.	Ir nedraudzīga. Zvana un sūdzās [..] Darbs saucas. Saprast ar cilvēkiem [..] Lasat grāmatas vairāk! Man vajag mācīties par literatūru un valodu.
Vārdu formveidošanas kļūdas.	savlaikus īgaunieši
Kļūdas prievārdu, saikļu lietošanā (ka/kad; jeb).	priekš skolas dēļ darba A.Eglītis bija spiests emigrēt Vācijā [..] Tiek pieminēts Rainis un Aspazija, pēc kuriem var smelties idejas [..] Fakti ir izmantoti uz kādiem reāliem notikumiem [..] Intervijā jeb publicistikas stilā mēs uzzinām [..]
Nepamatota personas un laiku maiņa.	Viņš noskaidros un izlēma . Literārie varoņi strīdējās un cenšas saprast [..]
Nepamatoti izlaists vārds teikumā.	Nojaušams, ka rakstnieku interesē vide, kurā uzturas.
Nepamatoti atdalīti un nepareizi novietoti palīgteikumi, kļūdas sintaktisko saistījumu izveidē.	Lasījām tekstu, kur galvenais varonis [..] Tas liek aizmirst vecos laikus. Kad vēstules tika rakstītas ar rokām. No intervijas mēs uzzinām, ka bija konkrēti aspekti , ko rakstniece neierakstīja un pēc tam to nožēloja. Kā , piemēram, stāstu par tikšanu uz Ameriku. Salīdzinot šos divus tekstus, var saprast, cik tie ir atšķirīgi . Sākot no teksta veidiem un beidzot ar vārdiem.

	Savukārt dienasgrāmatā ir pilnīgs reālisms, bez šaubām .
Nepilnīgi, nepabeigti teikumi, neloģiska vārdu secība teikumā.	Par Eglīti teikts, ka nauda viņam arī svarīga ir . Citējot rindu no Laimas Kotas romāna [..] Veronika uzskata , ka “būt māksliniekam [..]”. “ Cilvēks ar zilo putnu ” darbā [..]

Ortogrāfijas kļūdas

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu) 3-2-1-0 punktu	Kļūdu piemēri
Nav kļūdu.	Ignorēta latviešu valodas vārdu pareizrakstība (īso un garo patskaņu, divskaņu pareizrakstība vārdos un vārdformās, pareizs līdzskaņu lietojums vārdu saknē, galotnē un vārdformās, piedēkļu un piedēkļu pareizrakstība vārdos un vārdformās, diakritiskās zīmes trūkums).	iz ta ba, k ū ltūra, kap ē c, nes mu , us ka tīt dze ī nieks, veidu š anos, la j , vis ss vairāk es u, en ģ elis, <i>autore rakstija</i> ;
	Nav ievēroti literārās valodas vēsturisko miju nosacījumi.	a č u priekšā, problēma samil zt , aizmir z dams, mēn es a
	Kopā/ šķirti rakstāmi vārdi.	pus des mitos, kau tkas, tāk ā, ne viens
	Lielo sākumburtu lietošana saliktajos nosaukumos, īpašvārdu rakstība.	L atvieši, A spāzija, Sig ūlda, Eiropas k ultūras balva, Latvijas r epublika, Raudupiete iemīlas K arlī, parasti <i>Anšavs</i>
	Svešvārdu pareizrakstība; cittautu īpašvārdu atveide.	h īts, k ultū r āls, perspektī v e, konceptu a li eks p erments, frazi o loģisms, di o logs, re ā litāte, aps u rsds <i>Elon Musk</i>

Vārdu saīsinājums.	u.t.t., uc, p.mē
Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā.	dzej-olis, e-seja, cilv-ēks
Neuzmanības kļūdas (izlaisti/ lieki/ pārstatīti burti, trūkst galotnes utt.).	neveina, raktnieks, mum
Latviešu valodas alfabētā neatbilstošu burtu lietojums.	Alexander